

*Col viaggiamo depinti. Ma tutti i buoni riprendano
all'appello della Santa Chiesa Maria Teresa Ledóchowska
intraprendano d'uovo. Tutti i generosi oblati si far
popolosa Benedizione
Li 29 Mayo 1910. Pij Pp. X.*

Prestava:

Z najiskrenejšo željo, da bi vsi dobri oklicu ljube hčere Marije Terezije Ledóchowske sledili, podelimo Mi iz srca vsem velikodušnim dobrotnikom apostolski blagoslov.

Rim, 29. sušca 1909.

Pij Pp. X.

Pozor na Misijonsko Zvezo!

Na katoliškem shodu v Vratislavi se je sprejel z velikanskim navdušenjem oklic, da se morajo katoličani zanimati, zavedati svoje misijonske dolžnosti.

Na tretjem katoliškem shodu v Cugu, na Švicarskem, na katoliškem shodu v Mehelnu in na dunajskem sestanku se je govorilo o misijonskem vprašanju.

V raznih listih in časopisih — opozarjamo samo na izvrsten članek „Misijonsko vprašanje“, ki je izšel v „Pastor bonus“ meseca vel. srpana 1909 — nam zveni vedno glasneje in glasneje zadnja želja našega Gospoda: „Pojdite po vesoljnem svetu in oznanjujte evangelij vsem stvarjem“; (Mar. 16. 15.) in ta zapoved ne velja samo duhovnikom, ampak tudi neduhovnikom. V omenjenem listu se posebno opozarja na težaven položaj katoliških misijonov ter se primerja katoliško misijonsko delovanje z protestantovskim delom, katero nas mora gotovo osramotiti ter nas k enakemu sodelovanju navdušiti.

Protestantje delujejo, kar se tiče misijonov z nenavadno pridnostjo. Pri nas katoličanih pa je zanimanje za misijone preslabo, mrtvo in to se ne vidi samo pri neduhovnih... ampak tudi vodilni krogi storijo le malo.

Ta zaostanek in brezbriznost se kaže ravno v tem, da 160 milijonov protestantov 95 milijonov mark vsako leto daruje za misijone, 260 milijonov katoličanov pa komaj 20 milijonov mark. Pri protestantih prispeva torej vsaka oseba 50 v na leto, pri nas katoličanih pa 8 v!

To se mora izpremeniti!

Zatorej morajo, katoličani mnogo več žrtvovati, mnogo več storiti za misijone! „Ako se sedaj ne uporabi ta prilika, ako se sedaj ne izčrpajo vse moči in ne uporabijo vse sile,“ pravi knez Löwenstein v svojem krasnem misijonskem govoru v Vratislavi, „tedaj zmaga Mohamed in Buddha in Konfucij in dve tretjini prebivalcev bo ločenih od Kristusa v svetni zgodovini.“

„Zatorej, dajmo organizirati misijonsko delovanje,“ — pravi dr. Willems v že navedenem „Pastor bonus“ — „v naših župnijah izkušajmo navdušiti župljane z besedo in pismom; nagovarjajmo jih, da pristopijo k misijonskemu društvu. Vsa društva, ki jih ustanovimo, bodisi moška ali ženska društva, bodisi mladeniške ali dekliške zveze, naj tvorijo obenem pododdelke misijonskega društva z enakomernimi prispevki... Bodimo prepričani, da bomo ravno mi, mi sami imeli največji dobiček, ako sodelujemo pri težavnem misijonskem delu z milodari.“

Da, organizacija! Organizirati je treba misijonsko delo. Z sveto gorečnostjo hoče družba sv. Petra Klaverja izpolnjevati svojo dolžnost ter se še hoče ravno v tem, kar se tiče misijonskega delovanja boljše organizirati.

Za Afriko pa je ravno ta trenotek, takorekoč odločilen: islamska propaganda v Afriki in vedno naraščajoče sile protestantizma so katolizmu nevarne, da tako opasne, da se je treba bati najhujšega.

Samo tedaj, ako se število misijonarjev poveča, je še upati, da se nevarnost odstrani.

Mi moramo najti novih moči, novih virov ter tako pomagati misijonarjem z bogatejšimi sredstvi.

Naše slovensko verno ljudstvo je že dosti zrelo ter razume težave misijona. In ravno na to spoznanje našega ljudstva moramo zidati. Pa tudi izobraženi in celo „preizobraženi“ krogi bi se menda pridobili, ako bi se jim samo prilika ponudila se poučiti o misijonskem delu ter bi tako priskočili novi organizaciji na pomoč. Drugače pa veljajo tudi nam, kakor je pripomnil knez Löwenstein, besede svetega Pavla: „Kako pa hočejo verovati v Njega, o katerem še niso slišali? In kako naj slišijo, če se jim ne oznanjuje?“

Zatorej pridobimo vse stanove, može, žene, mladeniče, mladenke, dijake, otroke za gorečo in vneto misijonsko delo.

V ta namen je ustanovila družba sv. Petra Klaverja v delokrogu svojega od cerkvene in politične oblasti potrjenega društva velikansko, splošno **Misijonsko zvezo**.

Misijonska zveza ni novo društvo. Vsi udje so istočasno soudeleženci družbe sv. Petra Klaverja, ki tvorijo z družbo sv. Petra Klaverja veliko enotno celoto in ti so deležni kot taki, in samo kot taki, vseh odpustkov in duhovnih privilegijev, ki jih imajo udje družbe sv. Petra Klaverja.

Zatorej ne potrebuje „Misijonska Zveza“ nobene nove organizacije, kajti temelj njene organizacije je že položen v družbi sv. Petra Klaverja. In ravno zato je prav lahko ustanoviti „Misijonsko Zvezo“ in tudi njen nadaljni razvoj ne bo težaven.

Kdor daruje 50 v na leto za misijone, ta lahko postane ud „Misijonske Zveze“.

Kdor pa pridobi 20 ali več udov ter jih združi v misijonsko skupino in obenem pobira letne doneske, ta je skupinski voditelj „Misijonske Zveze“.

Nadalje naj bi tudi skupinski voditelji pobirali pri svojih udih poštno znamke, staniol, kovinske odpadke itd. ter tako navduševali za misijonsko delo.

Skupinske voditeljice pa bi naj navduševale za napravo cerkvenih oblek in perila ter nadzorovale šivanje oblek za zamorčke.

Voditelji pošiljajo doneske najbližji filijalki ali pa centrali družbe sv. Petra Klaverja. Ves denar, ki se bo tako nabral, in doneski, ki se pošljejo družbi sv. Petra Klaverja kot misijonska darila, se uporabi za podporo vseh misijonov v Afriki brez razlike narodnosti. Na koncu leta položi družba račun čez svoje delovanje sv. kongregaciji de Propaganda fide v Rimu.

Kdor hoče pristopiti kot ud, ali kot skupinski voditelj v „Misijonsko Zvezo“, ta se naj kolikor mogoče hitro javi družbi sv. Petra Klaverja. Pojasnila in tiskovine se mu dopšljejo pravočasno.

Naš oklic velja posebno marijanskim kongregacijam, katoliškim stanovskim društvom, semeniščem itd. Njih društveniki naj torej ali posamezno pristopijo kot udje ter se po svojih stanovih v društvih organizirajo v pododdelke „Misijonske Zveze“ (Misijonska Zveza za moške, žene, mladeniška Misijonska Zveza itd.) ali pa se korporativno pridružijo splošni „**Misijonski zvezi**“, in plačajo poprečno vsoto.

Trajni dobiček, korist bi imelo misijonsko delo, ako bi se udje v društvih razdelili v pododdelke „Misijonske Zveze“ in stopili skup v misijonsko skupino z enim ali več voditelji na čelu.

Tudi prečastito duhovščino pozivljamo in prosimo, da vzbudijo zanimanje v svojih župnijah. Brez velikih težav bo mogoče ustanoviti „Župnijsko Misijonsko Zvezo“ (z eno ali več skupinami) in najti sposobnih voditeljev.

Za te zveze bi kazalo vsaj enkrat na leto — mogoče na dan deželnega patrona, da se Bogu zahvali za milost vere v domovini in da se obenem izprosi milost stanovitnosti v sveti veri; ali pa na Svečnico (Jezus, luč poganov), na Binkošti, ali pa na praznik svetega apostola zamorcev, Petra Klaverja (9. listopada), — pridigovati ali predavati o afrikanjskih misijonih, o njih položaju, potrebah in vrednosti. Potrebno tvarino in svetlopise ima družba sv. Petra Klaverja na razpolago.

Nadalje bi tudi lahko „Misijonske Zveze“ skrbele za kolikor mogoče veliko razširjanje misijonskega lista „Odmev iz Afrike“ (stane letno K 1.50). Ako bi predsednik ali predsednica sama ne sprejela te naloge naj izroči sposobnemu udu naročevanje in izvrševanje misijonskega dela. Na tak način bi si marsikateri naročil misijonski list, premožnejši zase, manj premožni pa v skupinah. Vrhutega pa še dobi itak vsaka skupina, ki šteje 20 ali več udov, „Odmev iz Afrike“ zastoj.

Z besedo in pismom bi se tako ohranila vnema in gorečnost za misijone živahna in udje bi lahko z majhnimi sredstvi storili prav veliko za korist misijonov.

Zato pa veselo na delo, dragi katoličani!

Pomagajte, zlasti častiti gg. duhovniki in predsedniki katoliških društev z besedo in dejanjem družbi sv. Petra Klaverja ustanoviti „Misijonsko Zvezo!“ S tem ne storite samo dobrega dela, ampak nad vse vzvišeno apostolsko delo, delo, ki ga želi sveta katoliška Cerkev in je primerno duhu sv. Cerkve. Kajti dvojni smoter ima sv. Cerkev: ohraniti sveto vero čisto in jo tudi razširjevati. In ravno razširjanje vere v Afriki hoče „Misijonska Zveza“ izdatno podpirati.

Naj Bog uravna!

Rim, via dell' Olmata 16.

M. Th. Ledóchowska,

glavna voditeljica družbe sv. Petra Klaverja.

P. T. V zadevah „Misijonske Zveze“ se naj obrne ali na glavno voditeljico družbe sv. Petra Klaverja, Rim, via dell' Olmata 16, ali pa na filialko v Ljubljani, Pred škofijo 8, II. nadstropje in v Trst, via dell' Annunziata 1.

Misijonsko vprašanje

na V. marijanskem svetovnem kongresu in na IV. socialnem dnevu v Solnogradu.

To važno vprašanje o pospeševanju misijonskega delovanja med pogani se je z vso resnobo pretresalo pri teh zgoraj navedenih marijanskih slavnostih.

Pri marijanskem kongresu se je posebno popoldanska seja nemškega oddelka, II. skupine, v torek 20. julija, porabila za misijone. Govorili so: O. Hansen, rektor misijonske hiše Sv. Gabriela pri Mödlingu: „Marija, kraljica apostolov“, O. Klöcker, misijonar v Braziliji: „Marijino češčenje v Braziliji“ in grofica Ledóchowska: „Marija, zmagalka peklenske kače v Afriki“. Zadnji govor so predstavili tudi v poljski in laški jezik in se je v teh dveh oddelkih tudi prebral.

Prvi govornik v nemškem oddelku, o. Hansen je govoril proti koncu o misijonski združitvi katoliških ženâ in devic (ta izvira iz Nemčije in je bil njen prvotni namen, podpirati nemške misijone. Op. govornika). Poudarjal je potrebo te združitve v Avstriji, in sicer zato, da bi imeli vsaj eno splošno društvo. Lahko bi kdo ugovarjal, češ to je delo verske zveze, ali govornik misli, da je nekaj nemogočega, tej vrednosti v Avstriji pridejati še večjo obsežnost, ker ima preveč zamotan zvezni aparat in je zato misijonska združitev v Avstriji potrebna.

Nas so ti nazorji presenetili, saj je zveza za razširjanje vere na popolnoma katoliški podlagi; tudi drugi misijonom prijazni krogi se s temi nazori ne bodo sprijaznili.

Vsebinska govora, ki ga je govorila grofica Ledóchowska, je približno sledeča:

Začeni z besedami sv. pisma: „Postavil bom sovraštvo,“ je rekel Gospod kači, „med teboj in med ženo, in ona ti bode glavo strla“, je govornica govorila o nasprotju, katero menda ni nikjer tako veliko kot v Afriki, med Marijo kot od Boga izvoljeni ženi, da stre glavo peklenski kači in satanu. Ravno v podobi kače širi satan v Afriki svoje peklensko delo. Drugače pa se ubogi suženj tudi rad obrne k Mariji. Govornica se posluži za dokaz izvrstnih razpravljanj učenjaka Gaume, ki se naslanja na poročila izvedenih potnikov in misijonarjev. V kači se pusti satan moliti in v tej živali se skriva, da ponižuje in muči nesrečno človeštvo. „In zakaj,“ vpraša govornica, „pripusti Bog vse to?“ Gotovo iz brezmejnega usmi-

ljenja do nas, da spoznamo iz žalostnega stanja ubogih zamorcev, kakšni sili da se ognemo, ako mu ne pustimo osvojiti izgubljeno polje. Drugič pa tudi zato, da se pokaže Marijina zmaga nad satanom v tem lepši luči. Ravno nad žensko je satan stoletja dolgo svoj srd do Marije spuščal. Zamorcu, posebno poarabljenemu zamorcu je žena ničla, predmet, zato tukaj, da služi njegovi složnosti, lenobi, da najnižjim strastem. Katoliška vera in nauk o Materi božji sili zamorca, da je začel drugače ravnati s svojo ženo. Čudno pa je vendar, da ravno Marijino češčenje najbolj ugaja zamorcem. Vera v Marijo, ljubezen do Marije, prevzame popolnoma njegovo srce. To je čudež, večji kakor čudovita ozdravljenja v Lurdu, krasni triumf Marije čez satana, zmaga žene nad kačo. — Govornica poroča o Marijinem češčenju ubogih zamorcev po poročilih misijonarjev, in opominja poslušalce, da še več žrtvujejo za misijone kot dosedaj, da tako uničijo satana v Afriki in da povzdignejo ubogo zamorsko ženo iz njenega žalostnega stanja. Zatorej naj se vsak prikloni družbi sv. Petra Klaverja, ki je potrjena od sv. očeta, katere jedro je duhovna združitev devic, katere podpirajo osebe obojega spola: Podporniki in sotrudniki.

Pri končanem posvetovanju v sredo 20. mal. srpana dopoldne je bil govor glavne voditeljice, grofice Ledóchowske: Apostolsko delovanje marijanskih kongregacij, glede misijonov med pogani. Nato sta sledila še dva govora.

Grofica Ledóchowska pozdravi navzoče sodalinje (bilo jih je gotovo tisoč) kot ona, ki spada tudi k Marijini kongregaciji in kjer hoče tudi ostati do zadnjega zdihljeja. Nato preide na svoj predmet, nakar dokazuje, da je apostolsko delovanje v vsaki kongregaciji najvažnejše delo, a tudi najlepše. Od Marije se lahko uči, kako lepo in važno je apostolsko delovanje. Kako pa naj sedaj kongregacije posnemajo Marijo in kako bodo najlažje rešile svojo nalogo glede apostolskega dela?

Ne samo z delom v kongregaciji, kakor je bila dosedaj navada v takozvanih misijonskih oddelkih. Marijini otroci naj bi tudi delovali z unaj kongregacije. Naj bi navduševali za misijone z besedo in pismom, da tako pridobijo na stotine mož in ženâ, ki dosedaj še niso udje kakšne misijonske kongregacije. Najbolj je bila pri srcu govornici Afrika. Priporočala je zato šele prej ustanovljeno „Misijonsko zvezo za Afriko“. Ta deluje med ljudmi in vabi k misijonskemu delu može, žene, mladeniče, mladenke. Letni donesek je samo 50 vinarjev. 20 članov tvori eno skupino z lastnim voditeljem ali voditeljico.

Govornica je prosila, da naj še danes vsak postane apostol za misijonsko zvezo. Vsak naj nabira člane v kongregaciji kakor fudi zunaj: „Nobena kongregacija, nobeden misijonski oddelek naj ne bode brez misijonske skupine za Afriko!“ Kot vzrok zato navede govornica dva dokaza, in sicer nobena misijonska dežela ni videla osebno Marije z ljubim detetom kakor ravno Afrika. V tej deželi pa se Marija najhujše zalezuje v osebi zaslužjene žene.

Za grofico Ledóchowsko se oglasi o. Hansen iz Sv. Gabriela in razloži, kako da mora biti združeno apostolsko delovanje kongregacije za misijone. Konec je bil zopet v združitvi ženâ.

Nato je govoril še o. Puntigam D. J. apostol, ali kakor se sam zove, glavni berač Bosne, in sicer o silno žalostnem položaju katoličanov v Bosni! Govornik priporoča novoustanovljeno pomožno akcijo za Bosno.

Resolucije, ki so se sklenile in očitno razglasile v stolni cerkvi so sledeče:

I.

Kongresna resolucija.

V. marijanski svetovni kongres v Solnogradu priporoča vsem udeležnikom, posebno pa še marijanskim kongregacijam in bratovščinam, da podpirajo katoliške misijone v vseh delih sveta; posebno priporoča delo „Razširjanje vere“, in bratovščino „Detinstvo Jezusovo“, kakor vse one misijonske zveze, ki so katoliške in cerkveno potrjene.

II.

Resolucija sodalnega dneva.

IV. občni sodalni dan priporoča vsem marijanskim kongregacijam podpirati misijone med pogani, in sicer z molitvijo, posebno pa še z ustanavljanjem misijonskih sekcij.

Marijino češčenje v Afriki.*

V skoro še popolnoma neznanem „črnem delu sveta“ rastejo pogosto prav lepe cvetlice, ki cvetejo v čast Materi božji; saj ni nobena puščava tako pusta, da ne bi rastlo na njej vsaj nekaj dehtečih cvetov.

Obrnimo se najprej na veliki otok Madagaskar, kjer so oo. jezuiti ustanovili mnogo misijonov, ki prav dobro uspevajo. Sedaj (poročilo je iz leta 1893.) je tukaj 380 krščanskih občin, od katerih ima 285 že cerkve in kapelice; nekaj od njih pa jih je tudi v provincijah Imerina in Betsileo. 34.000 neophytov, t. j. novokristjanov poučuje 48 duhovnikov, in na tisoče otrok obiskuje 650 šol, ki so postavljene v vseh večjih krajih.

Češčenje Matere božje se množi tukaj dan za dnevom, a hudobni duh, ki že uvideva, da mineva njegova moč, izkuša na vse načine se maščevati. „Najnavadnejši in najzlobnejši način,“ piše o. Camboné iz Tananarivo, „peklenske zlobe je, ako napeljuje novokristjane, da bi odložili škapulir naše ljube Gospe. Navedem dva slučaja, enega tolažljivega, drugega pretresujočega: Marija, mati našega katehista Ivana, leži na smrtni postelji. Nenadoma zgrabi z roko za ramo, kaže na škapulir N. L. Gospe Karmelske kričeč: „Vzemite to, vzemite, to peče, to je, kar me dela bolno, kar me umori.“ — „Ne, mati,“ pravi katehist, hudobni duh te hoče prevarati; da ga preženemo, hočemo zate sedaj moliti rožni venec.“ — Vsi navzoči pokleknejo in molijo. Po končani molitvi vztraja, umirajoča pri tem, da ji odvzamejo škapulir, kajti da jo peče strašno. Vsi začnejo zopet moliti, kar ponavljajo večkrat. Šele osmikrat je bil zmagan hudobni duh. Nenadoma se bolnica pomiri, ne kriči več, ampak kakor zamaknjena zakliče: „Preblazena devica prihaja, da me odvede; spoznala me je za svojega otroka, ker nosim škapulir. Hvala vam, ljubi otroci, da ste me prisilili, da sem ga obdržala. Kmalu nato mirno zaspi.“

Ali ubogi Pavel, eden izmed naših krščenih mladeničev, ni imel v svoji družini nobene tako usmiljene duše. Napade ga bolezen, jaz ga vsak dan obiščem in mu podelim tudi zakramente za umirajoče, katere je prejel z veliko pobožnostjo; na liturgične molitve je odgovarjal sam. Zaradi drugih bolnikov, ki so tudi potrebovali moje pomoči, sem ga moral zapustiti. Naročim pa staršem, mu na noben način ne odvzeti škapulirja in križa, katera je nosil. Smrtni boj se prične. Nena-

* Vzeto iz knjižice „Mois de Marie dans les Missions catholiques au XIX. siècle.“

doma se skloni, hoče z roko strgati z vratu škapulir in križ, ali njegova roka omahne izmučena, medtem ko govori nekaj nerazumljivih besedi, kakor bi hotel okoli stoječe prositi, naj mu te sv. svetinje odvzamejo. Njegova poganska mati mu hitro odvzame vse, nakar umre ubogi Pavel.

Novica o tej smrti se je hitro razširila in napolnila moje kristjane z žalostjo. Ravno danes mi je rekel neki kristjan v imenu vseh drugih: „Oče, kadar bomo bolani, daj nam, prosim, prav močne škapulirje in predvsem ne prepusti nas poganskim sorodnikom, ampak določi nekaj vnetih kristjanov, ki nas bodo varovali in nam pomagali, da ne bomo podlegli izkušnjam.“

Obrnimo se sedaj na afriški kontinent, kjer najdemo tudi prav goreče češčenje Matere božje.

„Rožnivenski mesec,“ piše o. Deltour izmed oblatov Brezmadežnega spočetja, misijonar v Basuto deželi, „se obhaja s čudovito gorečnostjo; vsak dan je cerkev polna, akoravno morajo priti nekateri po dve uri daleč. To pa jih ne ovira, prihajati že ob 6. uri zjutraj k maši.“

Veliko število naših novokristjanov se izpoveduje mesečno, le malo jih odlaga izpoved do treh mesecev, veliko jih prejema sv. zakramente vsakih 14 dni. Veliko jih prejema vsak prvi petek v mesecu zadostilno obhajilo, — nikdar manj kot 200. Zadnji mesec je prihitel osemdesetletni starček na vso sapo k meni. „Kaj je,“ vprašam, „zelo si utrujen, kakor vidim!“ „Da, oče,“ odgovori, „bil sem še daleč, ko sem slišal zvoniti, začel sem teči; dolgo že nisem letel, ali ljubi Bog in ljuba Mati božja sta mi pomagala in tako sem sedaj tukaj še prej, kakor si začel sv. mašo.“ Dobri starček je kipel od veselja.“

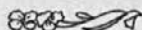
Podajmo se sedaj iz južne Afrike v srednjo do ravnika. Tudi tukaj izgovarjajo tisoči novokristjanov presladko ime nebeške Matere z vso častjo. O tem piše iz Sv. Marije v Rubagi o. Quillermain izmed belih očetov: „Pouk v krščanskem nauku se vsakokrat prične in konča z Očenašem in Češčenom Marijo. Vsak katehumen dobi svetinjo Brezmadežnega spočetja, katero nosi s ponosom na svojih prsih. V enem mesecu smo razdelili pet do šest tisoč svetinj, v veliko nevoljo protestantov, ki srečavajo sedaj povsod ljudi, ki nosijo svetinje, križ in rožni venec. Ali naša zaloga je že uboga. Pošljite nam veliko svetinj Brezmadežne, potem bode priljubljena podoba preblazene Device kmalu na prsih vsakega prebivalca v Ugandi. 15.000 jih je že s tem svetim znamenjem okrašenih. Tukaj obsega svetinja Matere božje celo veroizpovedanje; zato trgajo tudi protestanti — kjer zamorejo brez

kazni, — z vso divjostjo svetinje z vratov žen in otrok.“ — „Naši kristjani imajo prav živo vero,“ piše neki misijonar iz zgornjega Kongo, „večina njih je vsak dan pri sveti maši, med katero molijo pobožno rožni venec.“

O. Dolci piše iz Dahomeya glavnemu superioru Lyonske misijonske družbe: „Novo obzorje za naš misijon je Quidah. Povratak naših očetov je bil pravi slavnostni vhod. Takoj prvo jutro po naši vrnitvi so prejeli vsi kristjani svete zakramente. Brala se je slovesna zahvalna sv. maša; po zadnjem evangeliju se je zapel *Te Deum*, kjer so naši kristjani s takšnim navdušenjem in pobožnostjo peli, da se je tresla naša majhna cerkva.“

Po dolgih mesecih svoje zapuščenosti niso pozabili nobene resnice, nobenega nauka, ki so ga prejeli od misijonarjev pri slovesu. — Naš črni učitelj nam je pripovedoval: „Po odhodu očetov smo zvonili vsak dan zjutraj, opoldne in zvečer angelevo češčenje, pri čemer smo prosili Mater božjo, da naj nam da kmalu misijonarjev nazaj. Vsako nedeljo smo se zbrali ob 9. uri v cerkvi, kakor navadno prej k sv. maši. Molili smo rožni venec, peli in brali kaj pobožnega. „Mnogokrat,“ je pridejal še z otroško preprostostjo, ki me je ganila, „mnogokrat sem imel tudi kratek nauk, na katerega sem se pripravil med tednom. Spominjal sem jih posebno na to, kar smo prej slišali od očetov. Zvečer za časa blagoslova smo molili zopet rožni venec, na kar smo peli Lavretanske litanije.“

Drugi oče piše iz Zlate obali: „Razkolniki so nehali zasmehovati ljubo Mater božjo. Kolikorkrat pridemo na cesto Cape Coaste — Castle, slišimo otroke, celo majhne, izgovarjati besede angelevega češčenja; po znanem napevu lurške pesmi pojejo: Češčena, češčena, češčena Marija! Koliko upanja pač lahko stavi Cerkev v rod, ki tako lepo časti Marijo!“ Da bi presladko ime nebeške kraljice kmalu odmevalo po celi Afriki, od vzhoda do zahoda. Potem bode postala prokleta Kamova zemlja dežela blagoslova po priprošnji one, ki je blagoslovljena med vsemi ženami, ki nam je dala Jezusa, blagoslovljeni sad svojega telesa. Pospešimo z molitvijo dan, ko se bode od tega imena v brezmejnem veselju tresla celo puščava Sahara, ko bode videla, da se časti ime Marijino tudi v zelenih oazah: *Exultabit solitudo et florebit quasi lilium!* (Veselila se bode samota in cvetela kakor lilija!)

Trije kapucini - misijonarji z mladimi Somali.

Angleška Somali-dežela.

Angleški guverner prepove kapucinom misijon. — Misionarji in krščanski Somalci so brez strehe. — V Abisiniji nameravajo ustanoviti somalsko naselbino.

O. Stephan, O. K. je poslal po naročilu svojega vikarja, monsignoru Clark, glavni voditeljici družbe sv. Petra Klaverja sledeče pismo o žalostnih dogodkih v Somali-deželi.

Berbera, 7. rožnika 1910.

Gospa grofica!

Po naročilu monsignor Clarka Vam moram izporočiti prav žalostno novico. Moje slutnje so se proti pričakovanju popolnoma uresničile. 13. sušca smo prejeli od novega angleškega guvernerja v Somali-deželi, generala W. Manning, povelje, da moramo vsaj do 21. zapustiti našo misijonsko postajo Schimbiraleh.

Tako je ena krščanska vas in misijon uničena, in sicer popolnoma izvzemši življenje ljudi. Naši Somalci se živijo od vrlov in čred. Ker so jih sedaj pregnali in ker je slaba letina, so morali večji del svoje živine prepustiti prebivalcem v puščavi. — Zapustili smo torej prazni Schimbiraleh. Tako smo bili žalostni, da nismo mogli niti jesti; žalostno se je pomikala naša karavana proti Berberi: najprej patri z majhnimi otroki, potem deklice z najmanjšimi. Uboge matere so žalostno peljale otroke za roko, ali pa so jih pritiskale na prsa; sestre so molče sledile. Nekaj mož je šlo z nekaterimi kravami in kozami naprej. Zada pa so nesle izposojene kamele livež.

Proti večeru smo dospeli v neko sotesko, odkoder nismo mogli radi dežja naprej. Ker so druge karavane prej zasedle votline, smo se mi utaborili v majhni zapuščeni votlini. To je bila tudi za nas edina rešitev, kajti čez nekaj minut je pridrvela nad dva metra visoka voda. V trenutku nam je odnesla voda livež, krave in koze, a tudi nekaj mož je izginilo v valovih. Milo so tožile mlade žene in deklice, ki so prosile Mater božjo in sv. Jožefa na pomoč. Bog je uslišal njihove prošnje in na čudovit način rešil odnesle može smrti. — Vse je odnesla voda; izginile so tudi cerkvene posode. Misijon in naši kristjani so uničeni. Zjutraj smo zapustili votlino blatni in lačni. Deroča voda je zopet usahnila, ali kakšen pogled. Povsod mrtva trupla ljudi in živali, povsod razbiti zaboji riža in moke. V vse votline, izvzemši v našo, je vdrla voda, ki je odnesla ljudi, ki jih je raztrgalo po skalovju in trnju. Iz globočine srca zahvaljujemo Boga za milostno rešitev.

Med potjo smo srečali čuvaja, ki je imel nalogo, nas hote ali ne hote odpeljati iz Schimbarleha. Kje je tukaj človekoljubnost, prostost, prizanesljivost, s čimer se navadno ponašajo Angleži? Guverner nam je obljubil, to razložiti; zato smo dobili 22. sušca povelje, da moramo zapustiti Berbero, kajti vlada je sklenila obdržati le mesta na obali. Zatorej moramo zapustiti Berbero (ki vendar leži na obali!). Te logike ni mogoče razumeti.

Vsi, celo mohamedanci, so presenečeni in so nam naklonjeni. Angleški častniki so posebno užaljeni, da je misijon razgnan, ker se nismo nič pregrešili, kar pripozna sam guverner. On hvali celo »lepo delo, ki smo ga izvršili v tej pokrajini«. Govori se nekaj o odškodnini, ali nemogoče je odškodovati družine, ki so morale zapustiti domovino, odškodovati misijon, ki je izgubil moralčni vpliv v tej deželi. Še ta mesec moramo zapustiti Berbero in ubogi kristjani še ne vedo, kam da se naj obrnejo! Pred 18 leti smo se tukaj naselili. Škof Clark se je trudil nam pomagati, ali on ne more ničesar izpremeniti. Muči ga grozna skrb, preskrbeti vse ljudi in tako rešiti njihovo življenje in dušo.

Nesreča še ni popolna. Guverner je določil, da smejo z misijonarji oditi samo oni, ki so že prekoračili 18. leto. Ostali bodo prišli torej v roke onim, ki jim ne bodo dovolili nam slediti in vsi naši otroci, dečki in deklince, kristjani in katehumeni, bodo prisiljeni vrniti se v goščavo ali umreti lakote. Vsi jočejo nad to določbo.

Z ostalimi bo škof Clark s pomočjo misijonarjev, če bo mogoče, ustanovil krščansko somalsko naselbino v Abisiniji, kjer bodo našli gotovo več vljudnosti. Dovoljenje in pomoč smo si že izprosili pri monsignorju Jarosseau. Medtem bomo nastanili svoje ljudi v misijonu Aden. — Ako ne bo mogoče naseliti se v bližini Somali-dežele, ako bomo morali ostati v Adenu, potem bomo izgubili svoje kristjane in potem je vsa nesreča skupaj!

Naši dobrotniki se nas bodo usmili in nas podpirali s svojo molitvijo in ljubeznijo.

Kratka misijonska poročila.

Srčne želje misijonarjev.

O. Cermenati, misijonar v severni Nigeriji, piše: „Namesto zvona imamo vedro. Zamorski deček, ki opravlja službo zvonarja, bje tako neusmiljeno po njem, da ga bode kmalu konec. Ako bi nam zamogli poslati kakšen majhen zvonček, bi bil zelo hvaležen. Tudi nabožni predmeti kakor križci, svetinje, rožni venci in škapulirji bi bili zelo potrebni za naše katehiste.“

Zamorski semeniščan Anton Monterio v Loncoula prosi pristrčno za harmonij. Oni, katerega že rabijo od začetka misijona, je dobila pred kratkim nevihta in je sedaj za nič. Semenjščan je popolnoma potr in piše z dne 15. grudna 1909: „Bi Vam li ne bilo mogoče najti nekaj dobrodušnih gospa, ki bi nam hotele kupiti nov harmonij. Ne bodemo opustili molitve zanje, in jaz bom še posebej opominjal od časa do časa kristjane na to.“

Kamerun. Škof Vieter poroča z 10. prosinca 1910: „Skupno število krstov se je povzdignilo na 13.765. Leta 1909. je bilo krščenih 2812. Katehumenov je 4189 učenec 5973. Izpovedi je bilo 29.639, obhajancev 27.991. Meseca vinotoka bode 20 let, kar sem nastopil misijon in pet katoličanov našel. — Listopada se je ustanovil misijon v Ngumba. Za cerkev in poslopja potrebujem 28.000 kron. Razentega moram postaviti duhovnišnico, da si tako vzgojim duhovnike-domačine. Upam, da bode Bog poslal nekoliko dobrotnikov!“

Kibošo (Nemška vzhodna Afrika.) Sestra Felicijana piše 8. listop. 1909: „Novi katehizem v kizzege jeziku, ki nam ga je pre-skrbela družba sv. Petra Klaverja, ni vzbudil veliko veselja in zanimanja samo pri mladini, ampak posebno pri odraslih poganih. Veselje se razlega po celem Kibošo in Uru. Povsod zahtevajo pogani sami, da bi se smeli učiti katekizma v svojem

materinem jeziku. V kratkem času smo imeli 10 šol s 100—150 ljudmi. Seveda bi se lahko to število še podvojilo, ali odkod naj vzamemo denar za uboge katehiste?“

Gabis. (Velika Namaqua-dežela.) O. Auner piše z dne 10. grudna 1909: „Z dušepastirstvom sem zadovoljen. Ljude so zapni, ubogljivi in vdani. Uboštvo tira ljudstvo veliko okoli, da ne pomrjejo gladu, vsled česar tudi misijonsko delo le počasi napreduje. Mislim, da je resnica, ako trdim, da je naš misijon najbolj ubog. Nobenega rastlinstva, malokdaj dež, nobenega dela; kakor ptiči so navezani le na božjo dobroto, brez upanja na boljšo bodočnost. Povrhu pa so še Hotentoti od belokožcev zaničevani, ki jih primerjajo z živino. Je resnica, da niso delavci, a niso tudi tako nadarjeni kakor drugi zamorski rodovi; tudi niso sposobni za težko delo, ker imajo od rojstva preslabo hrano; danes nekoliko močnika in potem zopet osem dni nič!

To so žalostne razmere in le zaupanje v Boga zamore pomagati k vztrajnosti. Resnica je in ostane: te uboge je mogoče vzgojiti v pridne, poštene, delavne katoličane. Da bi imeli sredstva za ustanovitev delavskih šol! Napredek bi se obrestoval." (Ljubi čitatelji! Srčna Vam hvala, da ste sezidali tem najubožnejšim vseh ubogih cerkev sv. Jožefa, studenec blagoslova in življenja. Uredništvo.)

O. Bouma iz misijonske družbe sv. Jožefa nam piše 2. kimavca 1909 sledeče: Tudi med Kavirondo-zamorcji napreduje misijonsko delovanje, čemur se moramo čuditi, če pomislimo, da stoji to plemo med vsemi vzhodno-afriškimi zamorcji glede нравstvenega življenja najnižje. Razen lepotičja sploh ne nosijo nobene obleke. Veliko smo se morali truditi, preden smo pridobili to ljudstvo za svoje namene. Na misijonski postaji Ojoli je sedaj 105 dečkov in 5 deklic.

Iz Ugande (Gornji Nil). Angleška vlada je povišala glavarino od 5 na 8 frankov za vsakega moža ki je prekoračil 18, leto. To ni samo velik udarec za zamorce, ampak tudi za misijonarje, ki morajo plačevati glavarino za svojih 58 katehistov.

Suahelski katekizem, ki ga je založila Klaverjeva družba za misijone v nemški vzhodni Afriki, so sprejeli različni misijoni bagamojskega vikariata z nepopisnim veseljem. Mlado in staro se kar trga za dragoceno knjižico, ki bode kmalu pošla, akoravno šteje druga izdaja 20.000 iztisov.

Najubožnejši misijonar.* O. Bubendorf piše naši glavni voditeljici 5. kimavca 1909 iz Nteja (Nigeria) sledeče: „Nteje je po tukajšnjih pojmih veliko mesto. Mišlite si prostor, ki je 15 km na okoli pokrit z visoko travo, grmičevjem in gozdom; tu in tam pogori trava

in grmovje do tal, orjaška drevesa pa padajo sama, gnila in trhla od starosti, na zemljo; kajti sekira ali kaj podobnega je tukaj neznana stvar. Sredi te šume raste igman in bob, edina hrana tega ubogega, ali zelo gosto naseljenega ljudstva. Iz nad grmovja se dvigujejo siromašne koče, pokrite s slamo, obdane z velikim zidom, skozi katerega vodijo majhne luknje. Ob času vojske služi zid kot trdnjava in sovražnik, ki se predrzne vdreti skoz luknjo, izgubi glavo. Približno 15–20 vasi tvori mesto; vsaka vas ima svojega poglavarja, kateremu stoji ob strani zbor vaških starešin. V poglavarju je združena vsa oblast. Kot duhovnik žrtvuje malikom, kot sodnik izdaja postave, ki mu jih baje v skrivnih pogovorih razlagajo maliki. Dostikrat so te postave naravnost odurne, ali ubogi pogani jih vendar izpolnjujejo z velikim strahom in spoštovanjem. Pred 7 ali 8 leti je imel tako moč, da je bilo od ene poglavarjeve besede odvisno življenje in smrt podložnikov. — Takšna je torej slika mesta Nteja, kamor me je poslal moj predstojnik, da nadaljujem apostolsko delovanje, ki ga je pričel pred dvema letoma neki drug misijonar. Izpreobrnjenje tako bojevitega in pogankega naroda je zelo težavno. Doslej so se dali krstiti samo otroci in bolniki. Okoli 70 dečkov obiskuje šolo. Zelo težko je krotiti deklice, ker je tukaj navada, da jih prodajajo stariši v zakon temu, kdor jim največ plača. Moramo tedaj čakati, da naši dečki odrastejo, potem bomo njihove izvoljene neveste lahko pripravljali na sv. krst. — Moje uboštvo je veliko. Ne morem shraniti niti ljubelega Zveličarja v najsvetejšem Zakramentu, ker mi manjka ciborija in dostojnega mesta. Dostikrat mi pada med maševanjem dež skozi slamnato streho na hrbet. Od kod naj vzamem denar, da si postavim boljšo cerkev in šolo?“ Kdo hoče pomagati temu revnemu misijonarju?

* Koliko jih pač zasluži ta naslov? Op. uredništva.

Kronika Družbe sv. Petra Klaverja.

Centrala v Solnogradu. 24. mal. srpana. Posebno veselo je bilo na kongresnih dnevih, potem pa tudi obisk afriškega muzeja Posebno 20. malega srpana popoldan, ko je grofica glavna voditeljica po končanem govoru vse povabila v muzej. Zelo lepo so se odzvali duhovniki. Vse je hvalilo muzej, tožilo samo to, da je še premalo znan. Med obiskovalci so bili: preč. gosp. škof Fischer-Collrie iz Kašave, Dr. Josip Frančiškovič iz Cenka (Hrvaško), Dr. Ukmar iz Trsta in mnogo drugih, katerih imena so v knjigi za obiskovalce zapisana.

Marija Sorg. 22. mal. srpana. Še nikdar, razen pri duhovnih vajah za svetne gospe in gospice, ni videla Marija Sorg toliko gostov, kakor včeraj popoldan. Ker jih je voditeljica povabila, so prišli vsi, ki so obiskali Marijo Plain. Podali so se po senčnatem gozdu v našo idilično pristavo. Tu je počakala glavna voditeljica in nekaj sodalinj. Najprvo so šli po vrtu v kapelico s čudodelno podobo „pšenične žene“. Med gosti je bila tudi marijanska kongregacija mladenk iz Schärding s predstojnikom g. Steumiger, potem dijaška kongregacija iz cerkve sv. Kanizija s predstojnikom o. Mühlreiter D. J. in veliko število podpornih udov naše družbe. — Obžalujemo le, da ni dospelo več gostov. Zatorej prosimo vse naše prijatelje in dobrotnike, ki pridejo poleti v Solnograd in predvsem duhovnike nadškofije, da nas obišejo. Od Marija Plain je kratek izprehod 20 minut. Povrnitev je lahko iz postaje Bergheim (Od Marije Sorg do Bergheim je 30 minut pešpoti) z vlakom Solnograd — Lamprechtshausen. Naj bi se vsi prepričali, kako da skrbi Marija za vse one, ki so se posvetili delu za afriške misijone. Človek mora biti enkrat v Marija Sorg, če hoče spoznati popolnoma pomen tega imena.

Popolni odpustek;

ki ga lahko dobijo udje družbe sv. Petra Klaverja meseca vinotoka.

15. vinotoka, na god sv. Terezije.

28. vinotoka, na god sv. apostolov Simona in Jude Tadeja.

Pogoji: Vreden prejem zakramenta sv. pokore in presv. Rešnjega Telesa, obiskanje cerkve in molitev po namenu sv. očeta za razširjanje sv. vere.

Ponatis člankov iz „Odmeva iz Afrike“ ni dovoljen, ponatis misijonskih pisem in poročil le z natančnim podatkom virov.